

OPZOOMERCONGRES

Onze Straat, Onze Buurt

AGENDA

OPBOUWWERK & WELZIJNSWERK

1. Opening
2. Inleiding & Kennismaken
3. Inleidingen over praktijk in wijk
4. Sociale samenhang en de leefbare straat
5. Standaard bewonersondersteuning
6. Afronding
 - * Verzamelflap
 - * Stickertjes

Optie indien tijd over:

Hoe kom je tot een sociale diagnose
van de straat/buurt.

OPZOOMERCONGRES

Onze Straat, Onze Buurt

Schaal van sociale samenhang

0. **Niet groeten**
1. **Groeten**
2. **Praatje maken, suiker lenen**
3. **Radio niet te hard, rekening houden met elkaar**
4. **Schoonhouden van de straat**
5. **Oogje houden op kinderen, jongeren en ongeregelde personen**
6. **Elkaar helpen op straat, auto wassen, heg knippen**
7. **Koffie drinken bij elkaar**
8. **Samen kaart, samen vissen**
9. **Boodschappen doen voor elkaar, oppassen**
10. **Elkaar thuis helpen, zorgen voor elkaar**

OPZOOMERCONGRES

Onze Straat, Onze Buurt

De contactladder van het Verwey-Jonker Instituut

Soorten contact

- 0.1 Geen contact
- 0.2 Onverschilligheid

Participatie

- 1.1 Elkaars buren kennen
- 1.2 Elkaar groeten
- 1.3 Praatje maken, suiker lenen
- 1.4 Onderlinge verdraagzaamheid (radio niet te hard, rekening houden met elkaar)
- 1.5 Deelnemen aan door anderen georganiseerde activiteiten in de buurt
- 1.6 Elkaar tegenkomen in winkels, bibliotheken, buurthuizen of zwembaden.
- 1.7 Elkaar tegenkomen bij de islamitische slager, Turkse bakker, etc.
- 1.8 Op de hoogte zijn van elkaars feestdagen
- 1.9 Elkaar op de hoogte houden van lokale gebeurtenissen
- 1.10 Rekening houden met elkaars feestdagen en gewoonten
- 1.11 Meevieren van elkaars feestdagen

OPZOOMERCONGRES

Onze Straat, Onze Buurt

Interactie

- 2.1 (Mee)organiseren van activiteiten in de buurt
- 2.2 Als buurtbewoners proberen bewoners van verschillende groepen (leeftijd, sociaal-economisch, cultureel en religieus) te betrekken bij activiteiten als voetbaltoernooien, braderieën en straatfeesten
- 2.3 Oogje houden op kinderen, jongeren en 'marginalen'
- 2.4 Afspraken maken over samenleven met elkaar in de buurt

Verstandhouding

- 3.1 Regelmatig bij elkaar (anderen dan familie) op bezoek gaan, bijvoorbeeld koffie drinken.
- 3.2 Naar feestjes of verjaardagen in de buurt gaan, samen kaarten, vissen etc.
- 3.3 Op elkaar letten, elkaar helpen (informele wederzijdse hulp: boodschappen doen, oppassen en voor elkaar zorgen)
- 3.4 Accepteren en respecteren van leeftijd-, sociaal-economische, culturele en religieuze verschillen in de buurt.
- 3.5 Op basis van volstrekte gelijkwaardigheid met elkaar omgaan
- 3.6 Waarden en normen van elkaar overnemen

De ambitie van Opzoomer Mee KENNEN EN GEKEND WORDEN

“Een straat waar bewoners elkaar groeten en kennen, is een straat waar bewoners zich vertrouwd voelen, zich veilig voelen en eerder bereid zijn om samen te werken aan een leefbare straat”

De Opzoomercampagnes dagen Rotterdammers uit naar eigen inzicht jaarlijks een of meerdere ontmoetingen te organiseren in de straat om elkaar te leren kennen: een opknapactie, een straatfeest, een straatdiner, een Halloween-optocht. Deze ontmoetingen vormen vaak de start en/of het fundament van betere sociale contacten in de straat. Deze onderlinge contacten zijn voor een buitenstaander vaak onzichtbaar, maar zijn voor de bewoners elke dag voelbaar. Ze komen bijvoorbeeld de straatidentiteit ten goede ('mijn' straat of 'onze' straat), als ook gevoelens van vertrouwdheid en veiligheid.

Als je elkaar groet en kent, biedt dat ook mogelijkheden om elkaar te helpen, samen te werken of aan te spreken ("Buurvrouw....waarom laat u de buitendeur van de gezamenlijke berging toch altijd open staan"). En een straat waar bewoners elkaar enigszins kennen levert ook aan woningbouwcorporaties, diensten en anderen kansen om met de straat in gesprek te komen en/of samen te werken. Waar zouden ze anders moeten beginnen?

Een leefbare straat gaat dus niet zonder enig onderling contact. Onderzoek van bureau Intromart leerde onlangs zelfs dat bewoners zich eerder veiliger voelen door sociale contacten in de buurt, dan door meer blauw op straat of een 'andere' inrichting van de buitenruimte!

Soms vinden bewoners door deze ontmoetingen contacten in de straat die voor hun erg belangrijk zijn, bijvoorbeeld een vriend voor het leven, iemand die een oogje in het zeil houdt, oppas voor kinderen, enzovoorts. Maar over het algemeen houden bewoners de sociale contacten in de straat 'beperkt'.

Elkaar groeten, kennen, rekening houden met elkaar is prima en komt de leefbaarheid van de straat ten goede, maar verder wil men vooral kunnen leven in eigen kring (generatie, cultuur of leefstijl).

Als het Opzoomeren bijvoorbeeld te verplichtend wordt of inbreuk maakt op de privé-sfeer, dan ontrekt men zich er in de regel snel aan. Opzoomeren draait blijkbaar om het vinden van een 'evenwicht' tussen de eigen leefstijl en het belang van een vertrouwde, veilige en leefbare straat. Grote begrippen als 'integratie' en 'sociale cohesie' zijn een *beetje* van toepassing, voor zover ze de leefbaarheid van de straat ten goede komen.

De effecten van Opzoomeren mogen ogenschijnlijk klein zijn, maar in een multiculturele wereldstad zijn ze van groot belang. Het is elke keer een klein wereldwonder als het in een straat lukt.

OPZOOMEREN EN OPZOOMER MEE

1. **Opzoomeren**

Onder Opzoomeren verstaan we bewoners die in hun directe woonomgeving (eigen straat, plein, binnenterrein of complex) zelf initiatieven nemen om elkaar te leren kennen en de leefbaarheid te verbeteren. Die initiatieven kunnen variëren van opknapacties, vegen, straatfeesten, diners, kinderactiviteiten, enzovoorts.

Opzoomeren gaat dus –om het eens zou te zeggen- over **de plek** waar je woont.

Opzoomeren is een Rotterdamse term, een verzamelterm, om deze **beweging in de stad** aan te duiden. Het begrip verwijst naar de Opzoomerstraat in Delfshaven. Daar kwamen bewoners in 1989 in actie.

Via de Omnibusenquête (streekproef in Rotterdam) zegt 11% tot 13% in meer of mindere mate te Opzoomeren.

2. **Opzoomer Mee**

We kennen ook Opzoomer Mee. Dat is een stedelijk campagnebureautje om het Opzoomeren te promoten en –aanvullend op de inzet van deelgemeente en welzijnswerk in de wijk- te ondersteunen.

Jaarlijks biedt Opzoomer Mee een keuzemenu met faciliteiten en mogelijkheden aan. Inmiddels maken circa 1000 tot 1200 straten of (bewoners)groepen daarvan gebruik. Bekend zijn o.a. de Opzoomerbon, O Dennenboom, Euro 2000 box, O Suikerfeest, Opzoomerkids, e.d.

Met grote stedelijke acties zoals Goeie Morgen!, Blind Date en de Champions League geeft Opzoomer Mee bovenbieden het Opzoomeren extra impulsen en wordt het Opzoomeren ook zichtbaar gemaakt.

3. **Opzoomeren en Opzoomer Mee**

Voor de besprekking in de panels is het onderscheid tussen **Opzoomeren** en **Opzoomer Mee** van groot belang. Het gaat in de eerste plaats om het Opzoomeren als **beweging** in Rotterdamse straten/buurten. Pas als het gaat om de ondersteuning van het Opzoomeren is het van belang om (op de tweede plaats) te kijken wat er dan in de wijk, door de deelgemeente en ook door Opzoomer Mee moet/kan gebeuren.